

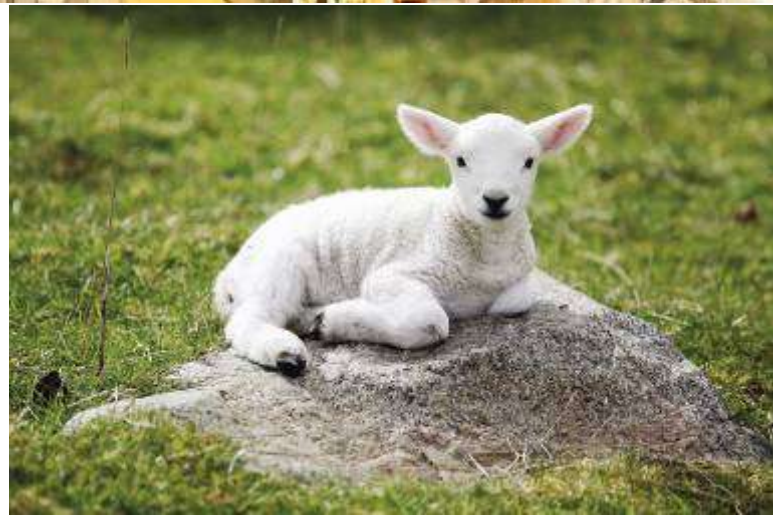
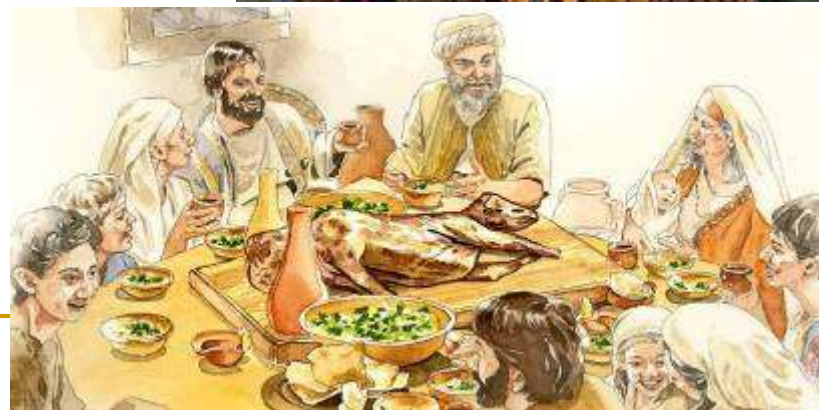
Hebrejska Tora
– osnovica Biblije
četvrtkom u 12:15,
amdg.ffrz.hr

Ustanovljenje

Pashe

**Noć Izlaska u
Izl 11,1-13,16**

Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)

The image displays a musical score for the hymn 'Služite Gospodinu u veselju (Ps 100)'. The score is written in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody is composed of quarter and eighth notes. Chord symbols are placed above the staff: D, A, D, and D7. The lyrics 'Slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju,' are written below the notes. The second staff continues the melody with a treble clef, the same key signature, and time signature. Chord symbols G, D, A, and D are placed above the staff. The lyrics 'slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju!' are written below the notes. The score ends with a double bar line.

D A D D7

Slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju,

G D A D

slu - ži - te Go - spo - di - nu u ve - se - lju!

Zimski semestar
ak. g. 2019./20.

Hebrejska Tora

— osnovica Biblije

FFRZ: *Izborni predmet uz Biblija* – SZ (ECTS 3)

FTI: Petoknjižje i Povijesne knjige

amdg.ffrz.hr

→ nastava

četvrtkom, 12:15-14:00

Proslava Pashe

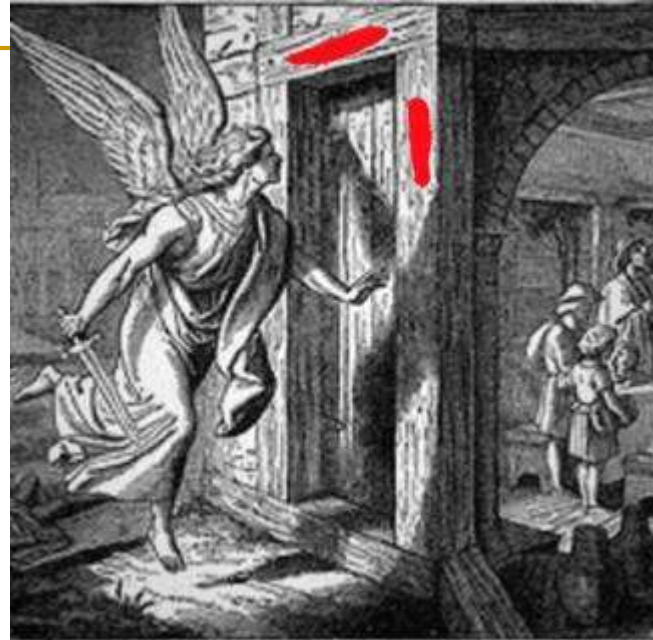
- Isus (Lk 22,15):
“svom sam dušom
čeznuo”

- Početak biblijske mudrosti (Izl 12,26s):
 - U Mojsijevu govoru starješinama (12,21-27a)
- Kad vas djeca pitaju o *obred* (12,26)
 - Kad te tvoj sin pita, reći ćeš (13,14)
- Reći ćete: Ovo je *pashalna* žrtva (Izl 12,27)
 - hebr. *pésah* LXX *πασχα*, Vg. transitus – prolazak

Bit i sažetak

- Izl 12,27a:
- יהוה je *popustio*
(pashalni glagol פסח *pasah*
“posrnuti”) KS, Šarić: proći mimo
- nad kućama sinova Izraelovih u Egiptu
kad je udario na Egipat a naše je kuće
izbavio
 - Isprepleten kontekst

Dovršetak znakova

- Božja najava Mojsiju (Izl 11,1s):
- Još jedna *nevolja* (11,1)
 - 10. egipatsko zlo

Waters Turn to Blood
Exodus 7:14-25

Amphibians (Frogs)
Exodus 7:26-8:11

Gnats (Lice)
Exodus 8:12-15

Flies
Exodus 8:16-28

Disease on Livestock
Exodus 9:1-7

The Ten Plagues of Egypt

Unhealable Soils
Exodus 9:8-12

Hail and Fire
Exodus 9:13-35

Locusts
Exodus 10:1-20

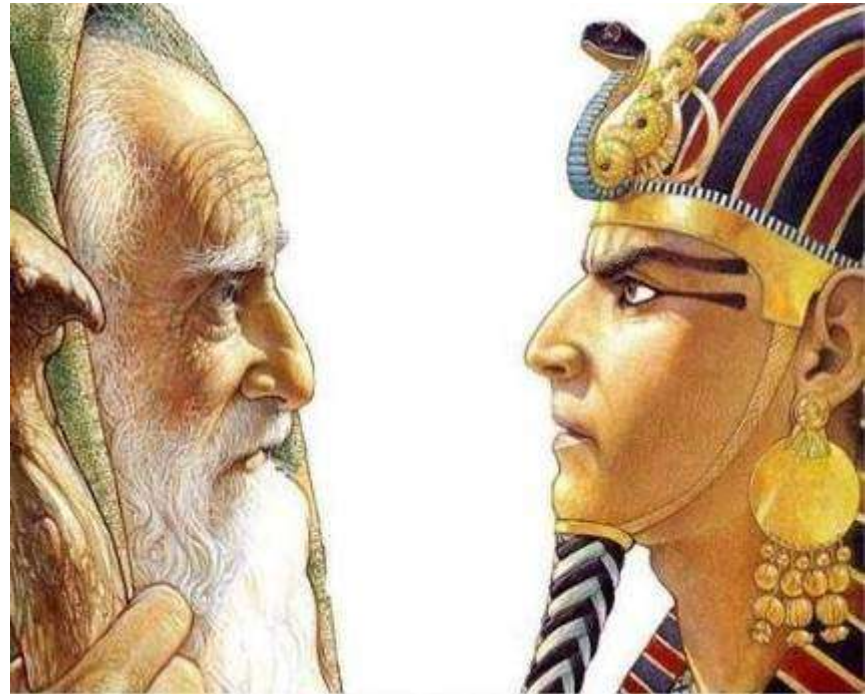
Darkness
Exodus 10:21-29

Death of First-Born
Exodus 11:1-12:36

Mojsijeva najava (11,4-8)

- ❑ Kome Mojsije u 11,4 (usp. 11,8)?
- Mojsije pred Faraonom (Izl 11,4-8)
 - ❑ Osjećaj (11,8):
- bijes
 - ❑ Sadržaj najave:
- יהוה će proći u ponoć (4)
- Provorodenci umiru (5)
- Izrael pošteđen (7)
- Dvorjani će reći Mojsiju:
“Idi, ti i narod!” (8)

Pashalno janje

- ❑ Kome יהוה govori (Izl 12,1)?
- Mojsiju i Aronu (12,2-20)
 - ❑ Propis u 12,2-6:
- 1. mjesec (v2 usp. Mojsije narodu: Abib 13,4s), 10. dan (v3)
- Janje ili kozle (5)
- 14. dan (6), spomen, *uredba zauvijek* (14.24),
- Pashalno janje se kolje (6)
 - Zajednica! (6)

Pasha Gospodnja

- Znak spasenja (Izl 12,7.13):
- Krv (7), znak (13)
 - Dovratci i nadvratnik pomazani (7.22.23)
- Blagovanje (Izl 12,8-11)
 - Noću
 - Pečeno, s beskvasnim kruhom i gorkim zeljem
 - Ne kuhano (9), ne ujutro (10)
 - Opasani, s obućom i štapom, žurno (11)
- Pasha za יהוה, pripada mu (11)

Prolazak

- Božja najava u Izl 12,12:
- “Ja ću proći”
(עבר *‘ābar* Izl 12,12.23)
 - יהוה će proći da udari Egipat (12,23)
 - Usp. “Ja ću *izići* posred Egipta” יצא *jaša* 11,4)
- Božji sud (Izl 12,12):
 - nad prvorođencima u Egiptu (12 usp. 11,5)
 - + nad egipatskim bogovima (12)
 - “proći ću vas” (KS): *popustiti* (פסה 13)

Beskrvasni kruhovi

- Blagdan u Lk 22,1:
- **Beskrvasnih kruhova zvan Pasha**
 - **Koliko traje (12,15)?**
 - **7 dana (Izl 12,15.19; 13,6s)**
 - **Bez kvasca od 1. (15; 19s)**
 - **1. i 7. dana sveti saziv (16)**
 - **Od 14. do 21. 1. (18); i u Obećanoj zemlji (13,5s)**
 - **Utemeljenje u 12,34.39:**
 - **Uzeli tijesto prije nego se uskvasalo (34)**
 - **Beskrvasne pogače na putu (39)**

Vijek hvaljen Bog (Ps 87)

Melodija: donje note

D A h G e A D (A)

Vjek hvaljen Bog, Vjek hvaljen Bog, vjek hvaljen Bog, vjek hvaljen Bog, po svoj zemlji a-le-lu-ja!

Mojsije starješinama (12,21-27a)

- Reakcija *naroda* (Izl 12,27b.28):
 - Klanjanje (27)
 - Izvršuju što je יהוה Mojsiju i Aronu (usp. 12,1) zapovijedio (28)
 - Mojsije zapovijeda (Izl 12,21-23):
 - Žrtvujte Pashu (21)
 - Krv na dovratnike i nadvratnik (22)
 - Ostanite u kući (22)
 - יהוה će *proći* Egiptom (23)

Pashalna najava u Izl 12,23

- Znak poštede (Izl 12,23):
- Gdje je krv tu će יהוה
“mimoići” (KS),
“proći mimo” (Š.)
- Pashalni glagol:
popustiti פסח
- Nova zapovijed u Izl 12,25:
- *Obred* i u obećanoj zemlji (25)
 - Usp. Beskvasni kruhovi (13,5)
 - Usp. Posveta prvorođenaca (13,2.12)

Pashalni događaj

- Kada (Izl 12,29)?
- O ponoći (Izl 12,29)
 - Što (29)?
- יהוה udario prvorođence u zemlji Egiptu
 - → pripadaju Bogu (Izl 13,2.12.15)
 - Na tronu, u tamnici, kod stoke (usp. 11,5 + rob uz mlinski kamen)
 - Rezultat u 12,30?
- Krik, jauk u Egiptu (צֶעֶק *ša'aq* 30 usp. 11,6)

Audijencija

- ❑ Faraon poziva (Izl 12,31):
- Mojsija i Arona (31)
 - ❑ Ne samo dvorjani (usp. 11,8)
 - ❑ 4 naredbe (12,31s):
- “Izidite! Služite Jahvi!” (31)
 - ❑ Kao što ste rekli (usp. 5,3 ← 3,18)
- “Uzmite i stoku!” (32)
- “Blagoslovite me!” (32 usp. Post 47,7)
 - ❑ *Egipat* ih sili (33 usp. 11,1 “protjerat će vas”)

Izlazak

- ❑ Poslije ponoći, u pashalnoj noći (noć bdjenja Izl 12,42)
- **Sinovi Izraelovi kreću (Izl 12,37)**
 - ❑ usp. Toga dana izveo sam iz Egipta (17)
 - ❑ Sve vojske Jahvine izišle iz Egipta (41)
 - ❑ Toga dana יהוה je izveo (51) usp. “danas izlazite” (hebr. 13,4)
 - ❑ Koliko (Izl 12,37)?
- **600 tisuća junaka + djeca (KS: +žene)**
 - ❑ Tko? (38)
- **+ mnogo drugoga svijeta**
- **+ stoka**
 - ❑ Kada? (40s)
- **Nakon 430 g. ropstva**

Naklonost Egipćana

- Što יהוה čini 11,3;
- *Egipat* naklonjen narodu (11,3; 12,36)
- Mojsije velik u Egiptu (11,3)
- Susjedi daju srebrninu i zlatninu (11,2; 12,35)
 - Oplijenili (12,36)?
- *Izbavili* Egipat (12,36)
 - יהוה *izbavio* naše kuće u Egiptu (12,27)

Proslave Pashe

- **Obnovljene ploče: žrtva na blagdan Pashe (Izl 34,25)**
 - **Pasha uz Sinaj (Br 9,5)**
 - **Bogoslužni propisi: Pasha i beskvasni kruhovi (Br 28,16)**
 - **Prisjećanje na Izlazak (retrospektiva u Br 33)**
 - **Obdržavaj Pashu, noć Izlaska (Pnz 16,1)**
 - **u Jeruzalemu (16,6)**
 - **Prva pasha u Obećanoj zemlji (Jš 5,10)**
 - **Pasha kralja Ezekije (2 Ljet 30,15) u 2. mjesecu**
 - **Pasha kralja Jošije (2 Kr 23,22), jedinstvena**
 - **Pasha povratnika (Ezr 6,19)**
 - **Ezekielovi propisi: Pasha i beskvasni kruhovi (Ez 45,21)**
-